

Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE)

UTILIZAREA MODULULUI INFORMATIC MATE
PENTRU PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR ȘI
A PĂRĂSIRII TIMPURII A ȘCOLII

Cuprins

Alocare drepturi Modul Mate pentru școală în PNRAS Runda 1.....	2
Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) - primar	5
Metodologia de implementare și utilizare a modulului informatic MATE - primar pentru prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii	7
Instrument 1 – Fișă de observare	13
Instrument 2. Fișa de evaluare MATE Primar	14
Instrumentul 3. Planul activităților pentru extinderea implementării MATE la nivelul primar.....	16

ANEXE

Ordinul nr. 6000/2021 privind aprobarea Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) și a Metodologiei de implementare și utilizare a modulului informatic MATE pentru prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii completat prin OM 6447/2022.

ORDIN 6457/2022 pentru aprobarea Metodologiei privind managementul modulului Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) pentru activitățile din învățământul preuniversitar

Alocare drepturi Modul Mate pentru școală in PNRAS Runda 1

Operațiuni efectuate de ISJ, administratorul Județean SIIIR

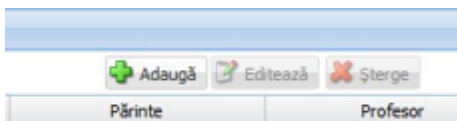
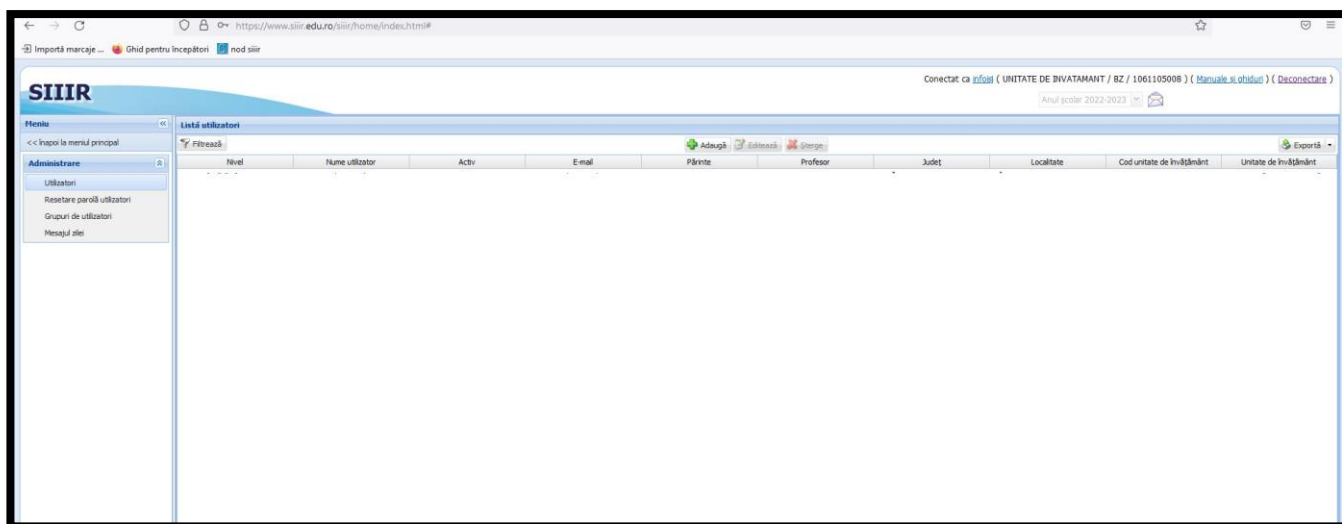
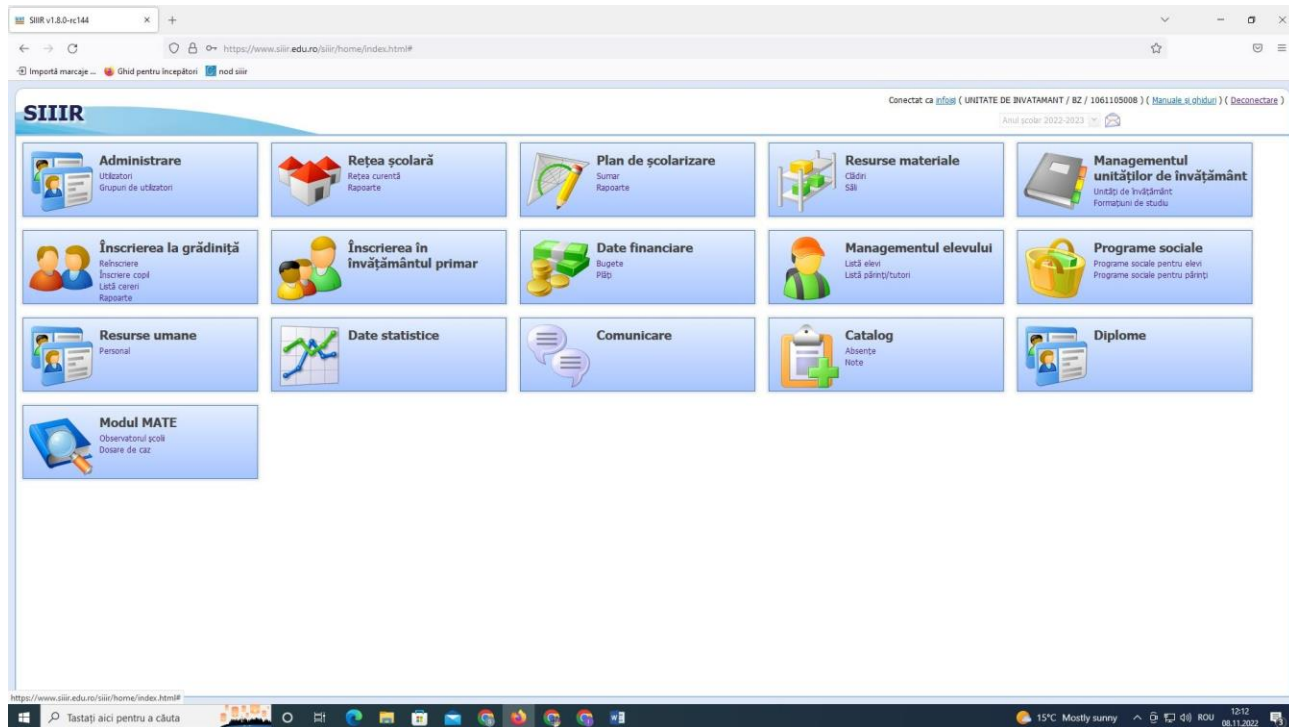
Pasul 1: Identifică administratorul SIIIR din Unitatea de Învățământ și îi alocă drepturi de administrare a Modulului MATE Responsabilului din școală.

Nivel	Nume utilizator	Activ
Unitate învățământ	ancalasvetiana@yahoo.com	Da
Unitate învățământ	ene.madalina@yahoo.com	Da
Unitate învățământ	stancuc_rodica@yahoo.com	Da

Denumire lungă unitate învățământ	E-mail	Părinte	Profesor	Județ	Localitate	Cod unitate de învățământ	Unitate de învățământ
buda	enemadalinaraluca@gmail.com			BUZĂU	BUDA	1061106244	ȘC.GIM. BUDA
buda	stancuc_rodica@yahoo.com			BUZĂU	BUDA	1061106244	ȘC.GIM. BUDA

Pentru alocarea de drepturi de administrare a Modulului Mate Responsabil școală contul trebuie să aibă selectat și funcția de Informatician.

Acces SIIIR pe cont de Administrator – Modulul Utilizatori

Se apasă pe butonul **Adaugă**

Se apasă pe butonul Nivel și se selectează **profesor**

- Se adaugă numele de utilizator (poate fi adresa de e-mail a profesorului)
- Se bifează activ
- Setăm o parolă ușoară ca la prima conectare a profesorului să fie schimbată.
- Setăm adresa de e-mail
- Alegem profesorul din lista de profesori introduși în SIIIR în Modulul resurse umane
- Selectăm rolul de profesor Mate Cadrul didactic și Profesor
- Salvăm datele din colțul din dreapta
- Transmitem profesorului datele pentru conectare

Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) - primar

Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE), așa cum acesta a fost dezvoltat și pilotat, urmează a fi implementat pentru nivelul de învățământ gimnazial prin Anexa 1 la Ordinul de Ministru nr. 6000/30.12.2021. Acest mecanism presupune o implicare instituțională și proceduri bazate pe un set de instrumente care permite ministerului, inspectoratelor și școlilor să identifice elevii în risc de abandon sau părăsire timpurie, cu nevoi specifice, și să-i sprijine corespunzător și la momentul oportun pe baza unor semnale timpurii înregistrare în sistemul de date.

În vederea extinderii acestui mecanism la nivelul de învățământ primar, componentele, instrumentele, precum și intervențiile MATE necesită adaptare la specificul acestui nivel de învățământ, rezultând astfel extensia mecanismului numit **MATE Primar**.

MATE Primar va oferi un cadru coerent și unitar pentru detectarea, identificarea și luarea în evidență timpurie a elevilor din ciclul primar aflați în situație de risc de PTȘ. Acest cadru se bazează pe colectarea în timp real a datelor cu privire la semnele timpurii – performanță academică scăzută, repetarea clasei, absențe, comportament școlar inadecvat – care permit personalului școlii și factorilor de decizie de la nivel județean și central să coordoneze, să planifice și să pună în aplicare măsuri adecvate și imediate pentru a atenua riscurile și problemele identificate la nivelul elevilor, al clasei și al școlii. O astfel de abordare integrată la toate nivelurile va permite o monitorizare atentă și ajustări realizate în timp util pentru a atinge obiectivul României privind rata de PTȘ și pentru alinierea la nivelurile medii corespunzătoare ale UE.

PTȘ este un fenomen complex declanșat de un grup de cauze asociate cu diverși factori de risc, de la contexte individuale și familiale și medii socio-economice până la factori culturali și sociali. În contextul identificării acestui fenomen și la nivelul claselor primare, prin MATE Primar, întregul mecanism se va putea adresa și copiilor vulnerabili din învățământul primar, în special celor care locuiesc în zone rurale/urbane mici și marginalizate; copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) sau cu dizabilități; copiilor romi; și copiilor aflați în pericol de excluziune socială din cauza sărăciei, a lipsei locuințelor, a familiilor monoparentale, a părinților analfabeți și a altor riscuri sociale.

Intervențiile MATE Primar vizează elevii de nivel primar. MATE Primar vizează, astfel, următoarele grupuri țintă: (GT1) elevi înmatriculați în clasele de învățământ primar cu risc de abandon școlar și de PTȘ identificați prin fișa de observare; (GT2) copii de vârstă școlară corespunzătoare nivelului primar care nu au fost înscriși niciodată la școală; (GT3) copii, tineri

sau adulți care nu au absolvit nivelul de învățământ primar până la vârsta de 14 ani și depășesc cu 4 ani vârsta corespunzătoare clasei; (GT4) copii refugiați, migranți și remigranți¹.

Ținând cont de cele mai bune practici atât la nivel european, cât și la nivel național privind prevenirea și reducerea ratei de PTȘ, MATE promovează o abordare cuprinzătoare și multinivel pentru reducerea ratei de PTȘ. MATE constă în măsuri de prevenire, intervenție și compensare și în acțiuni la nivelul școlii pentru prevenirea și atenuarea ratei de PTȘ. Astfel, **MATE Primar conține aceleași componente ca și MATE dedicat nivelului gimnazial**, identifică timpuriu elevii aflați în risc de abandon și acționează pentru asigurarea unui climat pozitiv în școli dar și corectează și compensează sprijinind reintoarcerea în sistem a copiilor și tinerilor care sunt în afara școlii.

Abordarea pe mai multe niveluri a MATE, inclusiv la nivelul primar, va permite personalului școlii să răspundă mai bine diferitelor nevoi ale elevilor într-un mod mai adecvat și mai informat. Astfel, în cadrul MATE, personalul școlii este încurajat să conceapă și să desfășoare activități de prevenire a abandonului școlar prin crearea unui climat școlar pozitiv și mai incluziv, care va crește motivația elevilor de a învăța și de a rămâne la școală. Măsurile MATE sunt structurate pe patru niveluri de urgență, în funcție de gravitatea situației, pe baza unei evaluări prealabile a factorilor de risc, efectuate de către diriginți în cazul fiecărui elev identificat ca fiind expus riscului de PTȘ.

Astfel, Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație, extins la nivelul învățământului primar va:

- Stabili proceduri obligatorii de colectare a datelor privind grupurile în risc de PTȘ specifice învățământului primar prin adaptarea modulului de date MATE și de coordonare la nivel de școală, inspectorat și minister, cu roluri și responsabilități atribuite;
- Funcționa, acordând școlilor o mai mare autonomie în ceea ce privește utilizarea resurselor, responsabilitate în ceea ce privește intervențiile lor la nivel de elev, la nivelul clasei și al școlii și rezultatele școlare și posibilitatea de evaluare în ceea ce privește monitorizarea progresului și parcursului școlar al elevilor;
- Asigura un parteneriat între școli, elevi, părinți (sau, după caz, tutori legal instituți / împuterniciți legal), dar și servicii locale precum Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS). SPAS va juca rolul cheie în sprijinul acordat elevilor care au nevoie de intervenții de nivel 3 sau 4, de a acționa în această situație la sesizarea cadrelor didactice din învățământul primar.

¹ Copilul remigrant este copilul care s-a reîntors în România, după ce s-au mutat la / împreună cu părinții migranți în altă țară cu scopul de a fi crescut, educat și îngrijit de aceștia.

Metodologia de implementare și utilizare a modului informatic MATE - primar pentru prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii

Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS) sprijină implementarea MATE și a planului de acțiune bazat pe date și resurse financiare prin alocare de granturi școlilor identificate prioritare, dar și prin crearea aranjamentelor instituționale necesare implementării printr-o abordare integrată și sistemică la nivel local, regional și național. Prin extinderea MATE la nivelul învățământului primar se creează premisele includerii și a acestui ciclu în PNRAS.

Implementarea MATE Primar începe cu identificarea și evaluarea elevilor aflați în situații de risc, utilizând instrumentele și modulul de date MATE existent deja în SIIIR (și care va fi extins pentru nivelul primar), adaptate specificului MATE Primar și este urmată de planificarea și de implementarea măsurilor adecvate la nivel de școală, clasă și elevi. În același timp, școlile, inspectoratele județene și ME sunt implicate în mod constant și riguros într-o activitate de monitorizare și utilizează modulul de date MATE pentru a urmări progresul elevilor aflați în situații de risc și pentru a face ajustări pe baza unor date fiabile și solide agregate la diferite niveluri și în funcție de anumite criterii.

Metodologia de colectare a datelor urmează etapele din planul de acțiune MATE propus. Planul grupează activitățile pe componentele de prevenire, intervenție și compensare în patru etape - identificare, planificare, implementare și monitorizare. Fiecare etapă are un set de activități cărora li s-a atribuit un instrument pentru colectarea datelor și include rolurile și responsabilitățile la diferite niveluri, precum și un proces de raportare sau de agregare ulterioară. Măsurile și intervențiile din cadrul MATE Primar vizează elevii de nivel primar și școlile care au în planul de școlarizare acest nivel de învățământ. În prezent, ME utilizează SIIIR pentru colectarea, validarea și analizarea tuturor datelor pentru sistemul de învățământ preuniversitar. Baza de date SIIIR înregistrează datele privind elevii, rețeaua și infrastructura școlară, personalul școlii și evaluările naționale.

FIGURA 1. CADRUL METODOLOGIEI DE COLECTARE A DATELOR

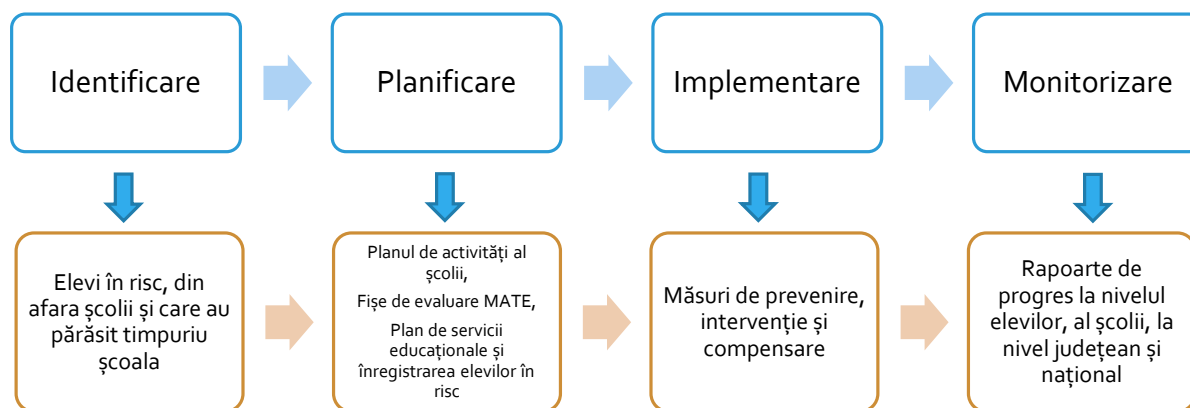
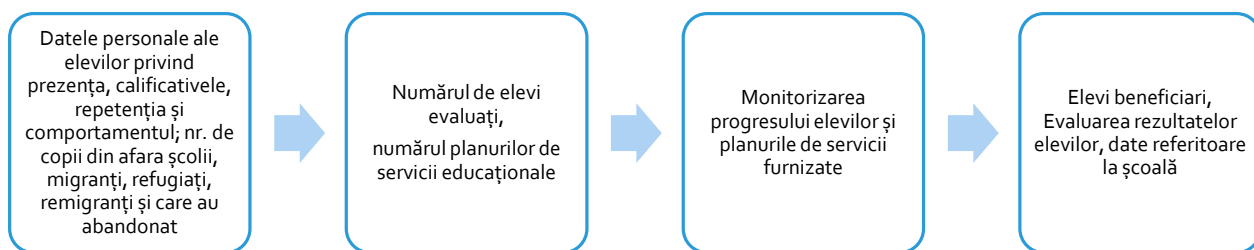

FIGURA 2. DATELE CARE URMEAZĂ SĂ FIE COLECTATE

Implementarea MATE Primar se ghidează după un plan de acțiune care include pașii menționați mai sus și activitățile asociate, responsabilitățile, calendarul și legăturile clare dintre acțiunile și instrumentele utilizate pentru colectarea în timp real a datelor și a informațiilor despre elevii în situații de risc. Planul de acțiune se adresează direct direcțiilor relevante ale ME și inspectoratelor școlare județene responsabile de îndrumarea, sprijinirea, monitorizarea și evaluarea implementării MATE (și, implicit, MATE Primar) și a personalului de conducere a școlii responsabil de implementarea MATE. Punerea în aplicare a planului de acțiune privind MATE (și, implicit, MATE Primar) urmează o serie de patru etape, după cum sunt descrise mai jos.

Etapa #1: Identificarea elevilor în situație de risc de PTȘ și evaluarea pe baza instrumentelor MATE Primar detaliate în continuare. Datele și informațiile colectate prin intermediul fișelor de observare și de evaluare sunt introduse în modulul de date MATE din SIIIR, oferind astfel personalului școlii o imagine exactă și clară la nivel instituțional a elevilor expuși riscului de abandon școlar, precum și a semnelor de avertizare timpurie asociate și a factorilor declanșatori. Aceste instrumente sunt adaptate specificului nivelului de învățământ primar.

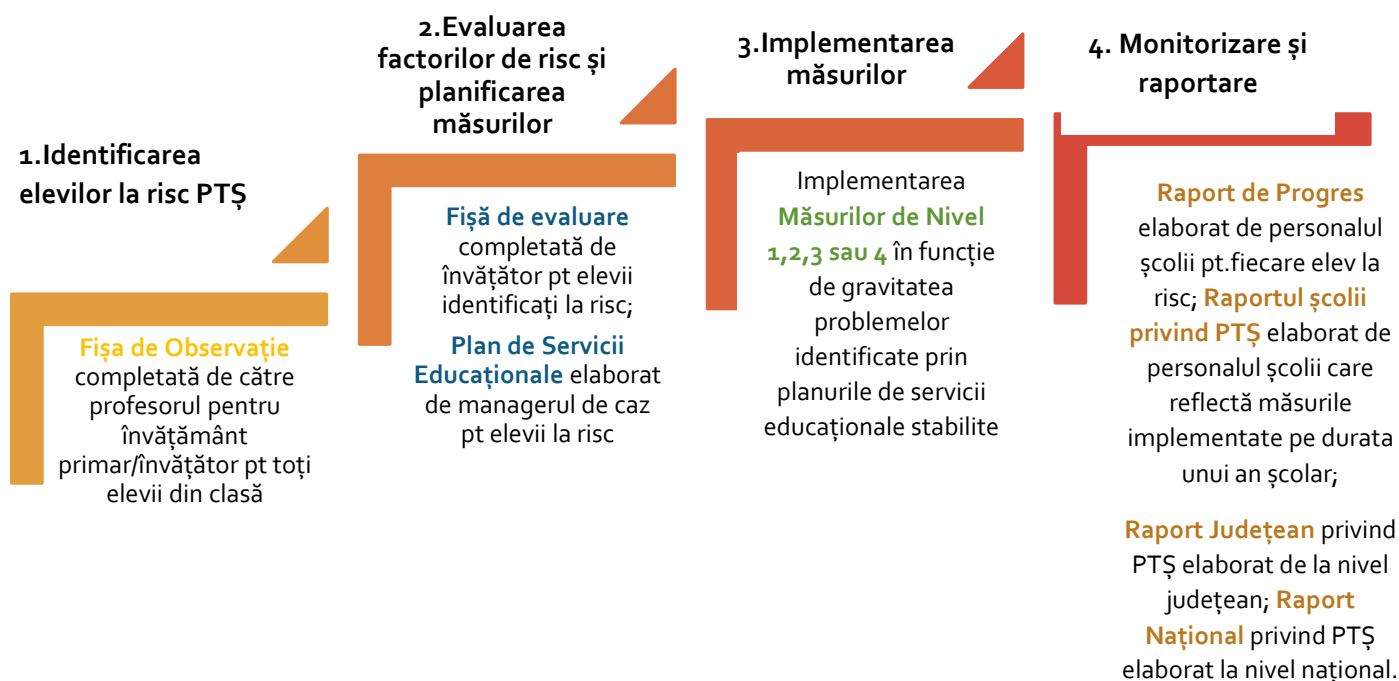
Etapa #2: Planificarea măsurilor de prevenire (nivelul 1) și de intervenție (nivelurile 2, 3 și 4) pe baza datelor colectate cu privire la elevii aflați în situații de risc la începutul anului școlar. Profesorii pentru învățământul primar/învățătorii evaluează riscurile pe baza acestei liste și apoi încep planificarea intervențiilor.

Etapa #3: Implementarea activităților de prevenire prin intermediul intervențiilor la nivelul clasei și al școlii, prevăzute în planurile educaționale de intervenție specifice pentru învățământul primar.

Etapa #4: Monitorizarea progresului pe baza datelor înregistrate în modulul MATE din SIIIR și efectuarea unor modificări ale intervențiilor în timp util. Modulul MATE din SIIIR va permite utilizatorilor de la nivel școlar, județean și central să monitorizeze activitățile MATE, să urmărească progresul și să facă ajustări pe baza unor date individuale fiabile și solide, agregate la diferite niveluri și în funcție de criterii diferite.

MATE Primar este însoțit și de un set de instrumente care conține toate instrumentele necesare, cum ar fi o fișă de observare, fișe de evaluare și recomandări specifice privind punerea în aplicare.

FIGURA 3. ETAPELE ȘI INSTRUMENTELE MATE PRIMAR

Planul de acțiune MATE se va completa cu elementele particulare de acțiune la nivelul de învățământ primar. Acesta reglementează procesul instituțional și operațional necesar pentru implementarea unui sistem eficace de avertizare timpurie și de colectare a datelor pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii. Planul de acțiune multianual pentru implementarea mecanismului propus include elemente-cheie, cum ar fi activitățile, responsabilitățile, calendarul, legăturile clare dintre acțiunile propuse și instrumentele care urmează să fie utilizate. Planul de acțiune grupează activitățile din cadrul componentelor de prevenire, intervenție și compensare în patru etape: identificare, evaluare și planificare, implementare și monitorizare. Activitățile sunt prezentate într-o secvență logică, menționându-se instrumentele utilizate în fiecare etapă și la fiecare nivel de intervenție.

Modulul MATE permite înregistrarea datelor legate de identificarea inițială în timp real a elevilor aflați în situație de risc și va permite acest lucru inclusiv pentru elevii claselor primare, pe baza indicatorilor legați de calitative, absenteism, repetenție și comportament școlar inadecvat. Elevii care sunt evaluați cu "da" la unul dintre indicatorii relevanți (Tabel 2) sunt înregistrați în Observatorul școlar și evaluați pe baza unui set indicatori de risc care se referă la familie, elev, comunitate și școală, rezultând un scor general. Pentru acești elevi se deschide un dosar unde sunt monitorizați individual și primesc planuri de intervenție stabilite de către profesorii pentru învățământul primar/învățători în comun acord cu directorii. Profesorul pentru învățământ primar/învățătorul, împreună cu personalul administrativ al școlii, coordonat de

director, este responsabil de colectarea datelor, de introducerea datelor în modulul MATE și de utilizarea, monitorizarea și raportarea seturilor de date ale elevilor aflați în situații de risc.

Toate resursele și informațiile cu privire la MATE sunt încărcate pe site-ul <https://mate.edu.ro/>, care facilitează implementarea programului național. De altfel, pe această platformă este disponibil un curs online asincron care prezintă atât mecanismul, cât și utilizarea modulului informatic.

Instrumentele MATE primar:

- **Fișa de Observare MATE Primar** reprezintă un instrument aplicat de profesorii pentru învățământul primar/învățători pentru a identifica elevii din ciclul primar aflați în situație de risc pe baza datelor legate de prezență, calificative, repetenție și comportament;
- **Observatorul Școlii** reprezintă lista elevilor de învățământ primar în risc de abandon sau părăsire timpurie a școlii (PTȘ), care este validată de directorul școlii împreună cu profesorii pentru învățământul primar/învățători;
- **Dosarul de Caz** este un fișier generat automat în Modulul MATE, după validarea Observatorului Școlii, pentru fiecare elev identificat ca fiind în situație de risc.
- **Fișa de Evaluare MATE Primar** este un formular completat de profesorii pentru învățământul primar/învățători cu cele mai recente date și informații despre situația familială a elevului, condițiile de locuire, nivelul de educație al părinților, relația cu colegii și profesorii/personalul din școală, dificultăți de învățare/dizabilitate, etc.
- **Planul de Servicii Educaționale** reprezintă o listă de activități specifice pentru fiecare elev în risc de abandon/PTȘ, ca de ex.: lecții remediale, profesori de sprijin, consilierea părinților și/sau educație parentală; activități extracurriculare, implicarea resurselor comunității (mediator, asistent social, voluntar, ONG-uri).

Profesorii pentru învățământul primar/învățătorii încep cu introducerea de date în **Fișa de Observare MATE Primar** pentru toți elevii ciclului primar, în vederea efectuării primului screening al elevilor în situație de risc. Profesorii pentru învățământul primar/învățătorii răspund la cinci întrebări legate de prezență, rezultatele școlare, repetenție și istoricul sancțiunilor. Acest instrument permite școlilor să identifice elevii în risc de abandon școlar dacă elevul îndeplinește cel puțin unul dintre cei cinci indicatori. După ce toți profesorii pentru învățământul primar/învățătorii au completat Fișa de observare (Tabel 2) pentru toți elevii din clasa lor, aceștia urmează procesul descris mai jos și introduc elevii în risc în **Observatorul Școlii**. După aprobarea acestuia de către directorul școlii, dosarele de caz sunt deschise automat pentru elevii care prezintă cel puțin un risc asociat în fișa de observare.

TABEL 1. FIȘĂ DE OBSERVARE MATE PRIMAR

Indicatori/Factori de risc PTȘ			Sursa de date	Anul de referință
1. Elevul are o prezență scăzută la școală = elevul are peste 20 de absențe nemotivate/lună	Da	Nu	Catalogul școlar	Anul școlar anterior / curent
2. Elevul are performanțe academice scăzute (indicatorul se aplică doar elevilor claselor II-IV): 2.2) Elevul de clasa a II-a are calificativul de final de clasa I Suficient la disciplinele Comunicare în limba română și/sau Matematică și explorarea mediului 2.3) Elevul de clasa a III-a are calificativul de final de clasa a II-a Suficient la disciplinele Comunicare în limba română și/sau Matematică și explorarea mediului 2.4) Elevul de clasa a IV-a a avut calificativul final de clasa a III-a Suficient la disciplinele Limba și literatura română și/sau Matematică sau are calificativul final Suficient la Limba și literatura română/Matematică	Da	Nu	Catalogul școlar	Anul școlar anterior
3. (Indicatorul se aplică doar elevilor claselor I-IV) a) Elevul are un regres evident în calitative (cel puțin 4 calitative Suficient) la disciplinele Limba și literatura română/Comunicare în limba română și/sau Matematică/Matematică și Explorarea Mediului pe parcursul anului școlar sau b) Elevul a rămas corigent la cel puțin la o materie	Da	Nu	Catalogul școlar	Anul școlar curent
4. a) Elevul a repetat cel puțin un an sau b) Elevul este reînscris în clasa pregătitoare	Da	Nu	Date preluate automat în modul din datele existente în SIIIR	Anii școlari anteriori / An școlar curent
5. a) Elevul are un istoric școlar de sancțiuni (de ex., elevul a fost transferat din motive disciplinare, are calificativ scăzut la purtare) sau b) Au fost înregistrate plângeri făcute de alți elevi, cadre didactice etc.	Da	Nu	Catalogul școlar, plângeri, sesizări	Anii școlari anteriori + an școlar curent

Fișele de evaluare MATE Primar (Fișele psihopedagogice) se concentrează asupra problemelor privind factorii de risc asociați copilului, familiei, școlii și situației comunității. După deschiderea dosarului, fiecare profesor pentru învățământul primar/învățător completează fișa de evaluare MATE Primar, introducând cele mai recente date și informații legate de situația familială a elevului, de condițiile de viață, de relațiile cu colegii și personalul școlii, de dificultățile de învățare/dizabilitate și nivelul de educație al părinților, precum și alte aspecte. Unele dintre datele și informațiile lipsă ar putea fi completate contactând asistentul social, în timp ce alte elemente necesită o discuție cu un membru al familiei/tutore legal. În fișa de evaluare se calculează un *scor de risc* care cuprinde procentul de indicatori de risc cu un răspuns "da" în raport cu numărul total de indicatori de risc. Rezultatele analizei datelor privind factorii de risc evaluați la nivelul elevilor arată o pondere ridicată a elevilor care se confruntă cu dificultăți socio-economice semnificative - sărăcie, condiții de trai precare, familii dezorganizate, sarcini timpurii, care sunt mai răspândite în rândul elevilor din mediul rural și din comunitățile marginalizate, de exemplu, în rândul romilor.

Planul de servicii educaționale. După ce fiecare profesor pentru învățământul primar/învățător a evaluat factorii de risc și a completat datele în modulul MATE din SIIR, următorul pas este elaborarea și aplicarea planului de servicii educaționale, care include activități dedicate pentru fiecare elev aflat în situație de risc (măsuri de intervenție), în funcție de gradul de risc identificat: pentru nivelurile 2 și 3 lista activităților poate fi foarte diversă, cum ar fi consilierea și terapia, orele remediale sau întâlnirile regulate cu familia, toate acestea putând fi implementate simultan în funcție de situația și de nevoile elevilor. Nivelul 4 vizează măsuri ce se aplică elevilor care cumulează mai mulți factori de risc, inclusiv comportament nepotrivit la școală generat de cauze mai profunde, ca abuzul fizic și/sau emoțional, neglijare, violență, exploatare, eventual corelate cu sărăcie extremă, lipsa locuinței sau condiții precare de locuit, probleme de sănătate, dizabilitate, cerințe educaționale speciale (CES) etc.

Planul de servicii educaționale este completat de activitățile la nivelul școlii și al clasei care vizează crearea unui climat școlar pozitiv și a unui mediu de învățare incluziv (prin diferite metodologii de tip de UDL, instrumente de observare la clasă de tip TEACH etc.). Indiferent de nivelul de intervenție, vor fi incluse următoarele activități: punerea în aplicare a tehnicilor de învățare activă; facilitarea învățării; dezvoltarea abilităților socio-emoționale; organizarea sistemelor de mentorat și de sprijin reciproc în clasă; oferirea de activități remediale, a sesiunilor de terapie și de consiliere; oferirea cursurilor de educație parentală; sau asigurarea participării la evenimente culturale.

INSTRUMENTE MATE PRIMAR

Instrument 1 – Fișă de observare

Indicatori/Factori de risc PTȘ			Sursa de date	Anul de referință
1. Elevul are o prezență scăzută la școală = elevul are peste 20 de absențe nemotivate/lună	Da	Nu	Catalogul școlar	Anul școlar anterior / curent
2. Elevul are performanțe academice scăzute (indicatorul se aplică doar elevilor claselor II-IV): 2.2) Elevul de clasa a II-a are calificativul de final de clasa I Suficient la disciplinele Comunicare în limba română și/sau Matematică și explorarea mediului 2.3) Elevul de clasa a III-a are calificativul de final de clasa a II-a Suficient la disciplinele Comunicare în limba română și/sau Matematică și explorarea mediului 2.4) Elevul de clasa a IV-a a avut calificativul final de clasa a III-a Suficient la disciplinele Limba și literatura română și/sau Matematică sau are calificativul final Suficient la Limba și literatura română/Matematică	Da	Nu	Catalogul școlar	Anul școlar anterior
3. (Indicatorul se aplică doar elevilor claselor I-IV) a) Elevul are un regres evident în calitative (cel puțin 4 calitative Suficient) la disciplinele Limba și literatura română/Comunicare în limba română și/sau Matematică/Matematică și Explorarea Mediului pe parcursul anului școlar sau b) Elevul a rămas corigent la cel puțin la o materie	Da	Nu	Catalogul școlar	Anul școlar curent
4. a) Elevul a repetat cel puțin un an sau b) Elevul este reînscris în clasa pregătitoare	Da	Nu	Date preluate automat în modul din datele existente în SIIIR	Anii școlari anteriori / An școlar curent
5. a) Elevul are un istoric școlar de sancțiuni (de ex., elevul a fost transferat din motive disciplinare, are calificativ scăzut la purtare) sau b) Au fost înregistrate plângeri făcute de alți elevi, cadre didactice etc.	Da	Nu	Catalogul școlar, plângeri, sesizări	Anii școlari anteriori + an școlar curent

Instrument 2. Fișa de evaluare MATE Primar

Informații despre elev - Partea I

Această secțiune va fi preluată automat în baza numărului unic de identificare a elevilor în situație de risc din Observatorul Școlii. Documentul printat va include mențiunea “document de uz intern și confidențial” pentru asigurarea protecției datelor personale.

Județul:		
Comuna/orașul/municipiul (UAT):		
Școala (numele & codul de identificare):		
Numărul unic de identificare atribuit elevului în “Observatorul Școlii”:		
Numele și prenumele elevului:		
Codul numeric personal de identificare al elevului (CNP):		
Genul elevului: 1. M 2. F Vârsta elevului (anii împliniți):		
Alternativa educațională:		
Formațiunea de studiu (clasa/nivelul în Programul ADȘ în care se află elevul):		

Informații despre elev - Partea a II-a

Secțiunile A, B, C și D vor fi completate de către învățător/consilier școlar/mediator pe baza informațiilor disponibile și a unei eventuale discuții cu părintele/tutorele legal. Datele și informațiile vor fi introduse în SIIIR de către responsabilul de caz desemnat de către director.

a. Unde locuiește elevul: în aceeași localitate în care se află unitatea școlară?	Da	Nu
b. Adresa exactă		
c. În aceeași gospodărie cu elevul locuiesc: Numărul total de persoane: dintre care adulți (peste 18 ani): și copii (0-17 ani):		
d. Mama se află în gospodărie	Da	Nu
e. Ultimul nivel de studii absolvite de mamă: 1. Fără studii; 2. Primare; 3. Gimnaziale; 4. Liceale; 5. Școală profesională; 6. Școală postliceală; 7. Studii superioare		

f. Tatăl se află în gospodărie	Da	Nu
g. Ultimul nivel de studii absolvite de tată:		
1. Fără studii; 2. Primare; 3. Gimnaziale; 4. Liceale; 5. Școală profesională; 6. Școală postliceală; 7. Studii superioare		
h. Dacă nu se află în gospodărie nici unul dintre părinți, menționați persoana desemnată să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului în absența acestora:		
<hr/>		
i. Persoana desemnată să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului în absența ambilor părinți se află în gospodărie	Da	Nu
Diagnoza cauzelor/factorilor de risc		
(A) Cauze/ factori de risc în relație cu sprijinul familial		
1. Familia nu își permite costurile școlare (haine, încălțăminte, materiale școlare, naveta etc.) pentru că este săracă sau are venituri foarte mici	Da	Nu
2. Părinți minori sau mamă minoră, familie monoparentală, familie reorganizată (părintele în grija căruia se află s-a recăsătorit), familie cu mai mult de 3 copii, unul sau ambii părinți sunt în afara gospodăriei; au plecat la muncă în afara localității sau în străinătate, unul sau mai mulți copii sunt separați de familie sau reintegrați în familie (după ce au fost în regim de protecție specială)	Da	Nu
3. Părinții, părintele singur sau îngrijitorul copilului din gospodărie nu acordă importanță sau au o atitudine negativă față de educația copiilor/școală	Da	Nu
4. Elevul are unul sau mai mulți frați sau surori (de 6-17 ani) care nu au fost niciodată la școală, au abandonat sau au părăsit timpuriu școala	Da	Nu
5. Copilul nu are condiții minime pentru a putea învăța acasă	Da	Nu
6. Starea de sănătate a părinților (reprezentantului legal, tutore) le permite să acorde sprijin copilului / copiilor pentru a asigura: îngrijirea, protecția, siguranța, sănătatea, educația și creșterea acestora.	Da	Nu
(B) Factori de risc legați de situația copilului		
7. Elevul are dizabilități (cu certificat de handicap) sau CES (cu certificat de orientare școlară)	Da	Nu
8. Elevul are dificultăți de învățare, fără certificat de dizabilitate/ orientare școlară (de ex. învață greu legătura între litere și sunete; nu poate citi sau face greșeli mari de citire sau pronunție; dobândește cu greutate abilități noi; întâmpină dificultăți privind planificarea și organizarea timpului și/sau învățarea alfabetului, capacitate de concentrare redusă etc.)	Da	Nu
9. În ultimul an, elevul a fost plecat din țară sau din localitate o dată sau de mai multe ori pentru o perioadă mai mare de 3 luni, în afara vacanței de vară	Da	Nu

10. Elevul vorbește acasă într-o altă limbă decât limba română	Da	Nu
(C) Cauze/ factori de risc în relație cu mediul școlar		
11. Elevul este discriminat, este victima unui conflict sau a unei hărțuiri	Da	Nu
12. Violența școlară (elevul a fost implicat în conflicte create de el sau de alți elevi)	Da	Nu
13. Relații tensionate cu unele cadre didactice, colegi de clasă	Da	Nu
(D) Cauze/ factori de risc în relație cu comunitatea		
14. Elevul locuiește într-o zonă marginalizată sau într-o comunitate aflată în evidența sistemului de protecție specială a copilului	Da	Nu
15. Elevul locuiește într-un sat/într-o zonă de unde naveta spre și dinspre școală este dificilă sau imposibil de făcut în anumite perioade	Da	Nu
Alte observații, comentarii: _____		

Instrumentul 3. Planul activităților pentru extinderea implementării MATE la nivelul primar

Etape	Tipul de măsură	Activități	Actori responsabili	Termen/Calendar
1. Identificare	Prevenire GT1	Monitorizați semnalele de avertizare timpurie agregate la nivelul clasei: absențe, calificative, comportament	Școala (directorul și profesorii învățământ primar/învățători)	După prima lună de școală și la mijlocul anului școlar
	Intervenție GT1	Identificați, separat, elevii cu risc de abandon școlar și elevii aflați în proces de abandon școlar. Profesorul pentru învățământul primar/învățătorul completează Fișa de observație MATE Primar pentru toți elevii ciclului primar.	Școala (profesorii pentru învățământul primar/învățătorii)	În 5 zile lucrătoare de la sfârșitul primei luni de școală Actualizarea continuă a cazurilor apărute în timpul anului școlar
	Intervenție GT1	Agregați fișele de observare în Observatorul școlar .	Personalul școlii responsabil de operațiunile din SIIR	În 2-3 zile lucrătoare; actualizări periodice ale cazurilor apărute în timpul anului școlar
	Compensare GT2, GT3, GT4	Efectuați Recensământul rapid MATE Primar pentru a identifica elevii de vârstă școlară din GT 2, 3, 4 cu Fișa MATE pentru Identificarea copiilor și a tinerilor din afara școlii . Această activitate necesită coordonare între școli, administrația locală și serviciile sociale sau parteneriat instituțional cu serviciul de evidență a populației.	SPAS & școala, directorul școlii și primarul	Oricând în decursul anului calendaristic înainte de începerea anului școlar
	Compensare	Înregistrați copiii și tinerii neșcolarizați (GT2,3,4) în Registrul reintegrărilor în educație și formare , în comunitate.	SPAS	În 1 până la 2 luni de la colectarea datelor

	Compensare	Continuați înmatricularea elevilor din GT2,3,4 în învățământul primar sau în programele A doua șansă nivel primar.		
2. Evaluarea & planificarea	Prevenire	Pregătiți Planul de activități școlare ca parte a Planului de Dezvoltare Instituțională multianual bazat pe analiza semnalelor inițiale de avertizare.	Școala	Anual
	Intervenție	Completați Fișa de evaluare MATE Primar pentru elevii din categoria GT1.	Școala (profesorii pentru învățământul primar/învățătorii)	În 5 zile lucrătoare
	Intervenție	Consolidați datele în Registrul elevilor expuși riscului de PTȘ .	Personalul școlii responsabil de SIIIR	În 5 zile lucrătoare
	Intervenție	Elaborați Planul de Servicii Educaționale pentru fiecare elev expus riscului.	Școala (Managerul de caz responsabil de prevenire - profesorul pentru învățământul primar/învățător)	În 10 zile lucrătoare
	Intervenție	Semnați acordul pentru implementarea Planului de servicii educaționale .	Școala, elevul și părinții	În 5 până la 10 zile lucrătoare
	Compensare	Completați Fișa de evaluare MATE Primar și Registrul elevilor expuși riscului de PTȘ în urma dezvoltării unui Plan de servicii educaționale pentru elevii reintegrați în sistemul de învățământ.	Școala, elevul și părinții	1 lună
3. Implementare	Prevenire	Furnizați măsuri de nivel 1 Creați un climat pozitiv în clasă și a unui mediu de învățare incluziv prin: diferite metodologii de tip de UDL; instrumente de observare la clasă de tip TEACH etc.; activități de tipul: motivare elevi prin sistemul de laude și recompense și prin munca în echipă;	Școala	Pe o perioadă de 6 luni din decembrie până în iunie

		<p>Utilizarea de tehnici de învățare activă; facilitarea învățării, înțelegerii și gândirii critice aplicabile experiențelor din viața reală; feedback;</p> <p>Dezvoltarea abilităților socio-emoționale, inclusiv autonomie, perseverență, abilități sociale, de comunicare și de colaborare; activități de mentorat și sprijin între colegi în clasă.</p>		
	Intervenție	<p>Furnizați măsuri de nivel 2</p> <p>Oferiți servicii educaționale conform planului și monitorizarea furnizării acestora la fiecare 3 luni;</p> <p>Furnizați măsuri de nivel 1 plus consiliere, ore de remediere și mai multe interacțiuni cu familia și elevii;</p> <p>Participați la evenimente culturale ale comunității și așa mai departe</p>	/ Managerul de caz - profesorul pentru învățământul primar/ învățător	Pe o perioadă de 6 luni din decembrie până în iunie
	Intervenție	<p>Examinați Planul de servicii educaționale pentru a menține serviciile de nivelul 2 sau pentru a trece la nivelul 3.</p>	Profesorul pentru învățământul primar/ învățătorul/ Managerul de caz	În 10 zile lucrătoare după furnizarea serviciilor educaționale timp de 3 luni
	Intervenție	<p>Furnizați măsuri de nivel 3</p> <p>Furnizați măsuri de nivel 1 și 2, plus consiliere parentală și terapie psihologică;</p> <p>Implicați resursele comunității (mediator, asistent social, voluntari, ONG-uri).</p>	Profesorul pentru învățământul primar/ învățătorul/ Managerul de caz	Pe o perioadă de 6 luni din decembrie până în iunie
	Intervenție	<p>Trimiteti cazul la SPAS sau la DGASPC în cazul în care măsurile de nivel 3 eșuează. Școala va numi un specialist (manager de caz, consilier școlar sau învățător) care să facă parte dintr-o echipă care oferă servicii comunitare integrate coordonate de SPAS</p>	Profesorul pentru învățământul primar/ învățătorul / Managerul de caz	În 10 zile lucrătoare după evaluarea furnizării de servicii educaționale timp de 3 luni
		<p>Furnizați măsuri de nivel 4</p> <p>Raportați situațiile de risc potențial, cum ar fi abuzul, violența, exploatarea și munca copiilor;</p>	SPAS	Pe o perioadă de 6 luni din decembrie până în iunie

		Organizați un sistem de sprijin reciproc în școală, sesiuni de consiliere, de terapie și măsuri adecvate de la nivelurile 1, 2 și 3.		
4. Monitorizare	Prevenire/ intervenție/ compensare	Pregătiți Raportul de progres MATE pentru fiecare elev din ciclul primar expus riscului.	Managerul de caz, profesorul pentru învățământul primar/ învățătorul și directorul școlii	Trimestrial
		Actualizați Registrul elevilor cu risc de abandon școlar cu date din rapoartele de progres MATE.	Personalul responsabil de Registru	După caz
		Pregătiți Raportul de progres al școlii privind abordarea PTȘ , care să reflecte măsurile implementate și rezultatele obținute pe parcursul anului școlar. Raportul este alcătuit din secțiuni de prevenire, intervenție și compensare.	Directorii școlilor	Anual
		Pregătiți Raportul de Progres Județean pentru abordarea PTȘ pe baza rapoartelor primite de la școli	ISJ/ISMB	Anual
		Pregătiți Raportul Național de Progres pentru abordarea PTȘ pe baza datelor de la nivel județean și reflectați asupra aplicării MATE.	DG l România Educată / DG Învățământ preuniversitar	Anual
		Participați la un eveniment național pentru a prezenta constatările, concluziile și recomandările extrase din rapoartele județene și pentru a planifica următorul an școlar.	ISJ/ISMB / DG l România Educată / DG Învățământ preuniversitar	Anual

ORDIN**pentru aprobarea Metodologiei privind managementul modului Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) pentru activitățile din învățământul preuniversitar**

În baza prevederilor art. 94 din Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare,

Luând în considerare Ordinul ministrului educației naționale nr. 4371/2017 pentru aprobarea Metodologiei privind managementul Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) pentru activitățile din învățământul preuniversitar;

Având în vedere prevederile Ordinului ministrului educației nr. 6000/2021 privind aprobarea Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) și a Metodologiei de implementare și utilizare a modului informatic MATE pentru prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii;

În temeiul art. 13 alin. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

**MINISTRUL EDUCAȚIEI
emite prezentul ordin:**

Art. 1 Se aprobă Metodologia privind managementul modului Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) pentru activitățile din învățământul preuniversitar prevăzută în Anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2 Direcția Generală pentru Implementarea Proiectului "România Educată", Direcția Generală Informatizare, Direcția Generală Management Resurse Umane și Rețea Școlară, Direcția Generală Învățământ Preuniversitar, inspectoratele școlare județene/al Municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3 Prezentul Ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

MINISTRU**Ligia DECA**

București

Număr 6457

Data 22.12.2022

ANEXA la OME Nr. 6454 din 22-12-2022

Metodologia privind managementul modului Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) pentru activitățile din învățământul preuniversitar

Art. 1 Prezenta metodologie reglementează managementul modului Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR), denumită în continuare Metodologie.

Art. 2 În vederea asigurării managementului modului MATE, la nivelul Ministerului Educației, inspectoratelor școlare județene/al Municipiului București, unităților de învățământ preuniversitar se constituie comisii pentru coordonarea și gestionarea activităților derulate prin SIIIR.

Art. 3 (1) Comisia Națională pentru managementul modului MATE se constituie la nivelul Ministerului Educației, prin ordin de ministru.

(2) Comisia Națională pentru managementul modului MATE este formată din persoane cu funcții de execuție sau de conducere din cadrul: Direcției Generale Informatizare, Direcției Generale Management Resurse Umane și Rețea Școlară, Direcției Generale Învățământ Preuniversitar, Direcției Generale pentru Implementarea Proiectului "România Educată", coordonată de un secretar de stat cu atribuții pentru învățământul preuniversitar.

(3) Comisia Națională pentru managementul modului MATE are următoarele atribuții:

- a) elaborează proceduri și instrucțiuni specifice;
- b) colaborează cu Comisiile de la nivelul inspectoratelor județene/al Municipiului București;
- c) solicită anual sau ori de câte ori este nevoie, inspectoratelor școlare județene/al Municipiului București, rapoarte privind activitățile derulate prin SIIIR și le transmite direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Educației în vederea fundamentării politicilor publice bazate pe dovezi.
- d) administrează nomenclatoarele;
- e) gestionează informațiile privind resursele umane;
- f) operează și generează rapoarte statistice la nivel national.

Art. 4 (1) La nivelul inspectoratului școlar județean/al Municipiului București, se constituie Comisia Județeană/ a Municipiului București de management și monitorizare a activităților derulate prin SIIIR.

(2) Comisia Județeană/a Municipiului București de management și monitorizare a activităților derulate prin SIIIR are următoarele atribuții:

- a) transmite procedurile și instrucțiunile specifice la nivelul unității de învățământ;
- b) instruește persoanele desemnate din cadrul Comisiei de gestionare a activităților derulate prin SIIIR din unitățile de învățământ;
- c) colectează rapoartele de la nivelul unității de învățământ;
- d) verifică gradul de încărcare a datelor;
- e) colaborează cu reprezentanții administrației publice locale;
- f) se asigură că sunt respectate procedurile, instrucțiunile și calendarele specifice;
- g) administrează conturile de utilizator la nivelul inspectoratului școlar județean/al Municipiului București;
- h) administrează nomenclatoarele;
- i) gestionează informațiile referitoare la elevii înscriși în unitățile de învățământ;
- j) operează și generează rapoarte statistice la nivel de inspectorat școlar județean/al Municipiului București;
- k) gestionează informațiile privind resursele umane.

Art. 5 (1) La nivelul unităților de învățământ se constituie Comisia de gestionare a activităților derulate prin SIIIR.

(2) Comisia de gestionare a activităților derulate prin SIIIR din unitățile de învățământ are următoarele atribuții:

- a) colectează, actualizează și gestionează datele pentru identificarea copiilor/elevilor în risc de abandon și părăsire timpurie a școlii;
- b) transmite rapoarte către inspectortul școlar la termenele solicitate;
- c) colaborează cu reprezentanții administrației publice locale, părinții/tutorii legali;
- d) administrează conturile de utilizator la nivelul unităților de învățământ;
- e) administrează nomenclatoarele;
- f) gestionează informațiile referitoare la elevii înscriși în unitățile de învățământ;
- g) operează și generează rapoarte statistice la nivel de unitate de învățământ;
- h) gestionează informațiile privind resursele umane.

Art.6 (1) Responsabilitatea privind crearea și administrarea conturilor de utilizator se atribuie după cum urmează:

- a) persoanelor desemnate din partea Direcției Generale Informatizare, pentru utilizatorii autorizați din cadrul Ministerului Educației, responsabili cu implementarea MATE la nivelul Ministerului Educației;

b) administratorului județean SIIIR, pentru utilizatorii autorizați din cadrul inspectoratelor școlare județene/al Municipiului București, responsabili cu implementarea MATE la nivelul inspectoratelor școlare județene/ al Municipiului București și pentru utilizatorii autorizați din cadrul unităților administrativ - teritoriale, reprezentanți ai unităților administrativ - teritoriale cu atribuții SIIIR;

c) persoanei desemnate de conducerea unității de învățământ cu atribuții de informatician pentru utilizatorii autorizați din cadrul unităților de învățământ, responsabili cu implementarea MATE la nivelul unității de învățământ și pentru utilizatorii autorizați din cadrul unităților de învățământ, responsabili de caz, precum și pentru învățătorii și diriginții din unitatea de învățământ.

(2) Definirea și managementul rolurilor și a șabloanelor de permisiuni intră în responsabilitatea persoanelor cu rol de administrator național SIIIR desemnată din partea Direcției Generale Informatizare.

